

Čitanje zapisnikov o rednem obnem zboru 16. maja in o izrednem obnem zboru 20. junija t. l.; 2. Poročilo odbora; 3. Poročilo delegatov o „Zavezini“ skupščini v Radovljici; 4. Poročilo delegata o skupščini na Dunaju; 5. Prem-amba pravil; 6. Lepopis v ljudski šoli, referira tovariš Anton Maslo; 7. Razni predlogi.

Na mnogobrojno udeležbo vabi vse slovensko učiteljstvo v Istri odbor.

Politiški pregled.

* **Novi ministri.** Dr. Fran Fiedler, novi minister za trgovino, se je rodil leta 1858. blizu Prachatic na Češkem. Po dovršenih pravnih študijah na Češki univerzi v Pragi je postal uradnik v Češkem deželnem odboru. Obenem je bil profesor za narodno ekonomijo in trgovinsko statistiko na češki trgovski akademiji v Pragi. Leta 1899. je bil poklican na češko univerzo, kjer po smrti prof. Pražáka predava upravno vedo in avstrijsko upravno pravo. Leta 1901. je bil izvoljen kot kandidat mladočeške stranke v državni zbor, kjer zastopa sedaj praško predmestje Karlin. — Novi češki minister-rojak Karl Prášek je mlad parlamentarec. Porodil se je l. 1868. Obiskoval je ljudsko in meščansko šolo in se potem posvetil kmetijstvu. Služil je tri leta pri vojaki, kjer je postal desetnik. Prášek je torej več ali manj avtodidakt in je to prvi slučaj na Avstrijskem, da postane kmet — minister. Najprej je spadal k mladočeški stranki, a kmalu je prešel na razredno politiko agrarcev. Leta 1901. je prvič prišel v parlament kot član češke agrarne skupine. Po letošnjih volitvah je postal predsednik češkega agrarnega kluba. Prášek je tudi predsednik češkega oddelka deželnega poljedelskega sveta na Češkem. — Novi nemški minister-rojak Fran Peschka je kmetijskega pokolenja. Porodil se je l. 1861. pri Litomišlu na Češkem; absolviral je srednjo gospodarsko šolo in služil kot enoleten prostovoljec pri vojaki. L. 1891. je bil izvoljen v parlament, kjer je vstopil v nemško levico. V minoli parlamentarni dobi pa se ni pripojil k nobenemu nemškemu klubu, temveč je ustanovil posebno agrarno skupino. Po letošnjih volitvah je vstopil s svojimi somišljeniki v nemško nacionalno zvezo.

* **Tiskovni odsek** je imel 13. t. m. sejo; zahtevalo se je preklic prepovedi svobodne kolportaže. Vladni zastopnik je povedal, da vlada dovoli svobodno kolportažo, ako se tiskovne pravde odzamejo porotam ter se izroče rednim sodnijam.

* **Ministrstvo dela** je najnovejša uredba, ki jo dobimo v Avstriji. Za delavskega ministra je določen Gessmann; v njegovo področje pridejo oddelki iz raznih drugih ministrstev, tako rudniško iz poljedelskega ministrstva, statistika dela, saline itd. Ministrstvo za javna dela imajo tudi v raznih drugih državah, tako v Belgiji, na Francoskem, v Italiji itd. Tako ministrstvo je le pozdravljati — čeprav ga bo vodil tak strankar kakor je Gessmann. Saj pride za njim drug mož.

Vestnik.

Učiteljski dobrotniki. Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta je nabral tovariš. Ignacij Križman pri svatbi g. Jos. Mozetiča z gospo Zofijo Kušanovo v Dornbergu 8 K. Živil! Bog plati!

Deputacija predsednikov vseh avstrijskih učiteljskih zvez v svrhu izboljšanja učiteljskega gmotnega stanja na podstavi sklepov zadnjega vseavstrijskega učiteljskega shoda je bila dne 19. novembra v avdijenci pri gg. naučnem in finančnem ministru. Slovence je zastopal tov. L. Jelenc.

Roditeljske večere bo — kakor lansko leto — prirejal tudi letos učiteljski zbor l. mestne šole v Komenskega ulicah. Prvi letošnji roditeljski večer bo v soboto, dne 30. novembra, ob šestih s tem-le vsporedom: 1. Pozdrav. — 2. Boj proti jetiki osobito z ozirom na našo mladino in na razmere v šolah. Predavatelj mestni zdravnik g. dr. Demeter vitez Bleiweis-Trsteniški. — 3. Posetne ure za starše. Predavatelj šolski vodja. Starši in vzgojitelji dobrodošli!

Izvenšolsko delovanje učiteljstva. „Notranjec“ piše: Zadnji čas z veseljem opažamo med slovenskim učiteljstvom živahen pokret v tem smislu, da se učiteljstvo v večji meri hoče posvetiti izvenšolskemu, in sicer pred vsem z a d r u ž n i š k e m u delovanju. Učiteljstvo, ki je v slabem gmotnem stanju je ponekod poprej izjavljalo, da noče izvenšolsko delati, dokler se mu položaja ne izboljša. Sedaj pa je prišlo do spoznanja, da se bo položaj izboljšal le, če bo reprezentiralo učiteljstvo kaj m o č i v javnosti, zato se mora žrtvovati in delati javno, da zadobi v narodu krepko zaslonbo in odločujočo besedo. — Na polju združništva je še mnogo ledine. Treba nam še novih malih posojilnic, treba nam še novih malih posojilnic, treba nam produktivnih zadrug in zadrug za nakup kmetijskih potrebščin. Tu bo za učiteljstvo delokroga dovolj. Njemu bo naloga ustanavljati, izbirati boljše inteligentnejše moči k združnemu vodstvenemu delu in jih učiti. — Izvenšolsko delovanje učiteljstva bo simpatije, ki jih ta stan že itak uživa, p o s t o t e r i l o. Zato upamo, da učiteljstvo, ki je letos v Radovljici na skupščini storilo tako lepe sklepe o izvenšolskem delu, ne zastane na začetku poti, ampak pogumno nadaljuje ter si izvojuje vodstvo našega ljudstva. — Tako bodi!

Netaktnost. Po prebitem usposobljenostnem izpitu smo se zbrali udeleženci tega izpita v restavraciji hotela „Južni kolo-dvor“. Na naše povabilo so nas počastili s svojo prisotnostjo tudi gg. prof. d. r. I l e š i č, prof. D e k l e v a in več ljubljanskih učiteljev, med katerimi so bili tudi voditelji naprednega učiteljstva. Zabava je bila neprisiljena, prav domača in prijetna toliko časa, dokler smo imeli povabljene goste v svoji sredi. Ko so pa ti odšli je pa začel prav po nepotrebnem zabavljati znani „Protektionskind“ — ko se je že poprej najedel „liberalcev“ in „klerikalcev“ — na voditelje napredne učiteljske organizacije. Netaktno je, zabavljati na povabljene goste in nemožato je zabavljati na tiste, ki niso prisotni, ker se ne morejo braniti. Ni moja naloga, da bi odvrčal napade na „liberalce“ in „klerikalce“, pač pa moram odločno protestirati, da se po gostilnah in kavarnah napadajo naši vrli in zaslužni voditelji. S takim postopanjem se izpodkopuje ugled učiteljskega stanu.

E d e n v i m e n u m n o g i h.

Učiteljski krožek pri D. M. v Polju je imel pretečeni četrtek svoj prvi sestanek. Jako poučen je bil ogled papirne tvornice na Vevčah. Ravnateljstvu tvornice bodi izrečena zahvala. Le žal, da se sestanka ni udeležilo več tovarišic in tovarišev. Splošno je bilo mnenje, da so taki sestanki jako koristni. Saj se pri njih spoznavamo, se razgovarjamo o šoli, si potožimo svoje težnje ter vsaj časih nekoliko pozabimo vsakdanjost. Torej prihodnjic na snidenje — v s i! Drašček.

Razpisana je do dne 30. t. m. v trgu Vuzenici učiteljska služba. Šola je trirazredna v drugem plačilnem razredu. Učitelj ima postranski zaslužek na obrtni nadaljevalni šoli. Železniška postaja. Do sosednjega trga Mute je le četrt ure. Opozarjamo na to šolo s l o v e n s k e učitelje.

Tovarišu Antonu Likozarju je izrekel dež. šol. svet svoje priznanje za popolnoma zadovoljive učne uspehe, ki jih je dosegel v težavnih razmerah na šoli na Rakovniku.

Šolski svetovalec Jurij Kaas. Dne 17. t. m. je umrl v Gradu šolski svetn. in bivši ravnatelj e. kr. učilišča v Mariboru v 75. letu. Ravnatelj je bil od 1879.—1890. in je deloval tudi kot okr. šol. nadzornik. Pri vstopu v pokoj je bil odlikovan z vit. križ. Franc Jožefovega reda. Bil je pošten Nемеc in jako priljubljen pri vseh nekdanjih učencih. N. v m. p.!

Učiteljstvo v Loškem potoku je priredilo dne 5. novembra prvi roditeljski večer. Z ozirom na prvo prireditvev teh velevažnih večerov je bila udeležba prav povoljna. Ljudstvo je izvajanju tov. učitelja Gabriela G r i l c a z vso pozornostjo sledilo ter se končno tudi prav laskavo izreklo o podani temi: „Kako naj starši podpirajo učitelja pri njegovem trupalnim delovanju.“ Izrekla se je želja, da naj bi učiteljstvo priredilo še več takih zanimivih večerov. Končno je tov. učitelj Josip P o l a n e kot otvoritelj tega večera še zaprosil zbrane roditelje, da naj bi se udeleževali predavanj redno in mnogoštevilno. Prihodnje predavanje: „O vzgoji deklic“ se je določilo za prihodnji mesec.

Angleži o Hrvatih. Angleška svetovna lista „Times“ in „Standard“ sta objavila članke o borbi hrvaških delegatov v Budimpešti proti madjarskemu nasilju, katero poslednje obsojata